

B.N. Bandodkar College of Science, Thane

FIRST TERMINAL EXAMINATION, OCTOBER 2013

TIME : 8.30 a.m. to 10.30 a.m.

F.Y.J.C.

DAY : Friday

MARKS: 50

SANSKRIT

DATE : 25.10.2013

Q.1 A. Translate the following passages in English. (Any 2) (8)

1. राघवस्य कृते कृषिकार्यं नूतनः विषयः। तदानीमेव नैसर्गिक्यः आपत्तयः प्रादुर्भूताः। कृषिकार्यं तस्मै न अरोचत। एकस्मिन् वर्षे अवर्षणेन अग्रिमे वर्षे महापुरेण सर्वं सस्यं नष्टम्। एकस्मिन् वर्षे संकारितानि बीजानि नैव अङ्कुरितानि।
2. मम राज्ञः सविधेऽपि सहसत्रं गजाः सहसत्रं पदातयश्च सन्ति एव। अतोऽस्मद्राजः भवद्भारजसमानः एव। एवं तुल्यबले स्थिते किमर्थं वा अहं मार्गं दद्याम। इति उक्त्वावान् कौसलेशस्य सारथिः।
3. अस्यां संशोधनसंस्थायां प्रवेशस्तु तथा प्राप्तः परं एकवर्षात्मकः परिवीक्षाकाल आसीत्। प्रातः पञ्चवादनतः रात्रौ दशवादनपर्यन्तं प्रयोगशालायां कार्यं करणीयमिति नियमः तथा दृढतया परिपालितः। तस्याः संशोधनकार्यं, कार्यपद्धतिश्च योग्यति सञ्चालकेन स्वीकृतं चेदेव प्रवेशः निश्चितो भवेत्।

Q.1 B. Translate the following Verbs in English. (Any 2) (4)

1. आत्मज्ञानं समारम्भास्तितिक्षा धर्मनित्यता।
यमथां नापकर्षन्ति स वै पण्डित उच्यते॥
2. अथोपनीतं विधिवद्विपश्चितो विनिन्युरेनं गुरवो गुरुप्रियम्।
अवन्धयत्नाश्च बभूवुस्त्र ते क्रिया हि वस्तिपहिता प्रसीदति॥
3. यस्य कृत्यं न विघ्नन्ति शीतमुष्णं भयं रतिः।
समृद्धिसमृद्धिर्वा स वै पण्डित उच्यते॥

Q.3 A. Answer in English / Marathi. (Any 1 from each group) (8)

- क. 1. इंद्राने ब्रह्म कसे जाणले ?
How did इंद्र understand ब्रह्म?
2. डॉ. कमला सोहोनी यांच्या सामाजिक योगदानाची सविस्तर माहिती लिहा.
Write in details about Dr. Kamala Sohoni's contribution towards the society.
- ख. 1. विद्वान मनुष्याची लक्षणे स्पष्ट करा.
Explain the features of wise man.
2. सुभाषितकाराने मनुष्याचे कोणते स्तर स्पष्ट केले आहेत ?

B. Reference to the context. (Any 1 from each group) (8)

संदर्भासहित स्पष्टीकरण करा.

- क. 1. विज्ञानविशारदेयं कमला।
2. एतद् जीवनस्य मूलभूत तत्त्वम्।

- ख. 1. न जातहादेन न विद्विषादरः।
2. आपत्सु न मुह्यन्ति नराः पण्डितबुद्धयः।

Q.3 A. Complete the following story. (5)

एकः कृपणः अस्ति। तस्य पुत्रः ..... दिने तं वदति, तात सम्यक् ..... न शक्नोमि अहम्। क्वचित् उपनेत्रम् आवश्यकम् इति अहं .....। ..... स बद्धमुष्टिः किमपि न वदति। सः ..... बहिः गच्छति। पुत्रम् आह्वयति पुत्रः ..... उपसर्पति। आकाशं प्रति अङ्गुलिनिर्देशं कृत्वा ..... पुत्रं पृच्छति, तत्र किं पश्यसि अधुना ? पुत्रः उत्तरति, अधुना तु ..... सूर्यः प्रकाशते। तदा कृपणः वदति, ययि त्वं ..... सूर्यं द्रष्टुं शक्नोषि तर्हि ..... वदसि उपनेत्रस्य आवश्यकता वर्तते इति।

(द्रष्टुम्, मृषा, कृपणः, एकस्मिन्, गृहात्, पितरम्, आकाशे, मन्ये, धनव्ययभयात्, अतिदूरस्थम्)

B. Write Essay on. (5)

1. संस्कृतभाषा

C. Draw a tree - diagram. (5)

रामलक्ष्मणभरतशत्रुघ्नाः भ्रातराः। ते दशरथपुत्राः। लवकुशौ रामस्य पुत्रौ तथा चन्द्रकेतुः लक्ष्मणस्य। अजस्य पुत्रः दशरथः। पिता रघुश्च। दिलीपः अजस्य पितामहः। अयं वंशः वैतस्वतमनुतः उद्भूतः।

Q.4 A. Recognize the forms. (Any 3) (3)

1. प्राप्ता 2. प्राहरन् 3. अस्मान् 4. प्रस्थापितः

B. Recognize तद्धित-कृदन्त and write meaning. (Any 2) (2)

1. अश्रिताः 2. फलवती 3. सामाजिक

C. Dissolve and name the compound. (Any 2) (2)

1. अग्रजा 2. विज्ञानक्षेत्रम् 3. बुद्धिप्रभावेण

